

Zdravstveni sistem protiv zdravlja žena

12.10.2012 | Nora Hicko | E-Novine

Photo: EPA

Sporni Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju i obimu prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i o participaciji za 2012. godinu stupio je na snagu 22. septembra. Od tog dana žene koje budu htele da obave godišnji ginekološki pregled u Zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Država, to neće moći ukoliko su ga obavile pre godinu dana ili čak dve. Tako su odlučili starešine iz Upravnog odbora. Možda bi Ministrica zdravlja imala pravo, čak bi joj i kafu skuvali posle pregleda i organizovali prevoz do željene lokacije. S druge strane, iz RFZO naknadno tvrde da će svaka žena biti primljena na pregled, a ukoliko ne budu primljene treba da se obrate Zaštitniku prava pacijenata

U avgustu ove godine, uz saglasnost Vlade, Republički fond za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu RFZO) usvojio je Pravilnik o obimu zdravstvene zaštite koji propisuje da žene ne treba da odlaze na kontrolni pregled kod svog ginekologa jednom godišnje, kako to preporučuju ginekolozi, već da se taj pregled vrši samo jednom u tri godine. Ciljani pregled za rano otkrivanje raka grlića materice se po pravilniku takođe vrši jednom u tri godine.

Upravni odbor RFZO koji je doneo ovakav pravilnik, čudnom koincidencijom, sačinjen je od 21 i jednog muškog člana. Među njima ima 14 predstavnika sindikata – predstavnika osiguranika zaposlenih, po dva predstavnika penzionera, zemljoradnika, obavljача samostalnih delatnosti, i jedan predstavnik invalida – kako stoji na veb stranici RFZO.

Trust muških mozgova je po svemu sudeći zaseo 8. avgusta ove godine, - i nakon što su se fino međusobno ispričali, stavili su na sto neophodnu gomilu dokumenata, finansijske izveštaje, prethodni pravilnik, i uporedili ga sa odcepljenim parčetom papira na kome je stajala nečija suptilna

preporuka. Tada su predstavnici sindikata izvadili svoje teftere sa logo-ima sindikata, penzioneri svoje prašnjave sveske sa požutelim stranicama, a zemljoradnici su zamišljeno počeli da trljaju svoje brke. Nastao je muk. Čulo se samo kliktanje hemijskih olovaka. Sa logo-ima, naravno. A onda je jedan odbornik, izvadio mobilni telefon i počeo da računa, mumlajući u sebi: ...„za toliko treba da smanjimo obim, šta godišnje košta toliko, ... ček da vidim“, ustao je i počeo da prevrće hrpu finansijskih izveštaja. Ostali odbornici su nakon kratkog posmatranja, jedan po jedan počeli da prevrću svako svoju hrpu. Valjda ih je zagrejala ideja da oni ipak nešto značajno rade. Nakon polusatne kalkulacije, odbornici su došli do zaključka da je moguće da uključe čak tri nova stava u Pravilnik, ali samo ako na nečemu „uštede“.

Photo: www.femodeen.eu

Odbornik sa mobilnim telefonom je u tom trenutku ponovo ustao i obratio se prisutnima: „Finansijski izveštaji kažu da bi suma koja je do sada pokrivala redovni godišnji ginekološki pregled za žene starije od 15 godina, pokrila uvođenje novih stavova u Pravilnik. I to ako ih stavimo, na primer... ček da izračunam... (pa vešto mazi displej mobilnog telefona)... da budu jednom u tri godine.“ Za razliku od skupštinskog zasedanja u Jagodini u trajanju od 6 minuta, prisutni su pristojnu količinu vremena posvetili razmišljanju. Jer pretpostavljam, i oni imaju žene. A ne žirafe. Ali onda se jedan od odbornika blago zakašljao i pogledao na sat, sugerišući da mu je utrnula guza i da ima razumevanja i prema tuđim guzama. Tada je pokucala sekretarica. Opet muk. Nakon što je pokupila šolje za kafu sa osušenim socem, i zatvorila tapacirana vrata za sobom, odbornici su pognutih glava podigli desnu ruku, i bez komentara izrazili pristanak na novi Pravilnik.

Sporni **Pravilnik o dopuni Pravilnika o sadržaju i obimu prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i o participaciji za 2012. godinu** stupio je na snagu 22. septembra, i od tog dana žene koje budu htele da obave godišnji ginekološki pregled u Zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Država, to neće moći ukoliko su ga obavile pre godinu dana ili čak dve. Tako su odlučili starešine iz Upravnog odbora. Možda bi Ministrica zdravlja imala pravo, čak bi joj i kafu skuvali posle pregleda i organizovali prevoz do željene lokacije. S druge strane, iz RFZO naknadno tvrde da će svaka žena biti primljena na pregled, a ukoliko ne budu primljene treba da se obrate Zaštitniku prava pacijenata.

Kaži svima koje voliš, da je redovan pregled najbolja zaštita – i dalje stoji na veb stranici RFZO. Ovo je ujedno i slogan kampanje „Srbija protiv raka“ koju su pre četiri godine pokrenuli Ministarstvo

Zdravlja i Republički zavod za zdravstveno osiguranje. Srbija je iste godine usvojila Nacionalni program za prevenciju raka grlića materice, sa ciljem smanjenja incidencije i smrtnosti žena od raka grlića materice u Srbiji. Srbija je ujedno i član Evropske asocijacije za rak grlića materice (ECCA), čija je misija podizanje svesti i prevencija ove opake bolesti koja godišnje odnese 30.000 života samo u Evropi.

Neko bi pomislio, kakvo licemerje!

Znajući da teorija i praksa u Srbiji potiču sa različitih planeta, očekivanja povodom ostvarivanja prava na godišnji pregled nisu velika. Vreme će pokazati, iako maligne promene ne znaju za vreme, da li Zdravstvene ustanove poštuju žene ili pravila. Iz tog razloga od pre nekoliko dana [postoji inicijativa na jednom društvenom mediju](#) za vraćanje na pređašnje stanje Pravilnika, koja trenutno broji više od 2000 članova, većinom žena, koje su svesne rizika, nisu zadovoljne odlukom Upravnog odbora RFZO i izrazile su spremnost da preduzmu konkretne korake.